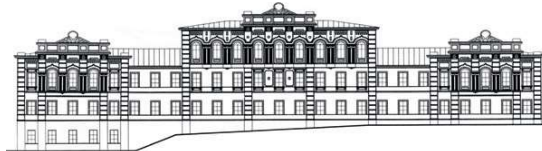

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ
МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ
ТА МОЛОДИХ УЧЕНИХ ХДАК
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ УКРАЇНИ

КУЛЬТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ СУСПІЛЬСТВО ХХІ СТОЛІТТЯ

**Матеріали міжнародної науково-теоретичної
конференції молодих учених**

18–19 квітня 2024 р.

У 2 частинах

Частина 2

Харків, ХДАК, 2024

УДК [008+316.77] (063)
К90

Друкується за рішенням ученої ради
Харківської державної академії культури
(протокол № 8 від 29.03.2024 р.)

Відповідальна за випуск:
Н. О. Рябуха

Редакційна колегія:

Рябуха Н., д-р мистецтвозн., доц., в.о. ректора ХДАК, голова оргкомітету;
Соляник А., д-р пед. наук, проф., проректор з наукової роботи ХДАК;
Косачова О., канд. наук із соц. комунікацій, доц., заст. декана факультету аудіовізуального мистецтва, голова Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених ХДАК (НТСА ХДАК);
Мачулін Л., канд. філос. наук, ст. викл., зав. редакційно-видавничого відділу ХДАК;
Бевз Н., канд. філософ. наук, доц. ХДАК;
Бірюва О., канд. іст. наук., доц. ХДАК;
Воскобойнікова В., канд. мистецтвозн., ст. викл. ХДАК;
Воскобойнікова Ю., д-р мистецтвозн., проф. ХДАК;
Зайцева М., канд. економ. наук, доц. ХДАК;
Коновалова І., д-р мистецтвозн., доц., зав. каф. теорії та історії музики ХДАК;
Коржик Н., канд. наук із соц. комунікацій, доц., декан факультету культурології та соціальних комунікацій ХДАК;
Лисенкова В., д-р філос. наук, доц. ХДАК;
Любченко О., студ. ХДАК;
Мостова І., канд. мистецтвозн., доц., декан факультету хореографічного мистецтва ХДАК;
Остропольська З., канд. філософ. наук, доц. ХДАК;
Попова-Коряк К., канд. юрид. наук, ст. викл. ХДАК;
Радько О., канд. психол. наук, доц. ХДАК;
Рибалко С., д-р мистецтвозн., проф., зав. каф. мистецтвознавства ХДАК;
Савченко В., канд. культурології, викл. ХДАК;
Фесенко І., канд. філол. наук, доц. ХДАК;
Шарпило М., аспірант ХДАК;
Шелестова А., канд. наук із соц. комунікацій, доц. ХДАК.

К 90 Культура та інформаційне суспільство ХХІ століття : матеріали міжнар. наук.-теорет. конф. молодих учених, 18–19 квітня 2024 р. У 2 ч. Ч. 2 / За ред. Н. Рябухи та ін. — Харків : ХДАК, 2024. — 280 с.

УДК [008+316.77] (063)

© Харківська державна академія культури, 2024

патологічного суб'єкта, себто, соціально небезпечну, непередбачувану, несистемну персону.

5. Визначити суть та обсяг інформаційних прав та свобод: що їм загрожує в умовах глобалізованого інформаційного суспільства і які нові можливості відкриваються для їхньої реалізації?

Всі означені питання набувають особливого сенсу в межах пошуку балансу між трьома чинниками сучасного життя: інформаційними правами та свободами людини, значна частина яких гарантована Конституцією, інформаційною безпекою держави, що прагне встановлювати власні правила гри в інформаційному просторі, та інформаційною глобалізацією, що долає національні кордони, перетворюючи світ на «Глобальне село» (Маршалл Маклюен).

Т. Трофімук-Кирилова

ЕЛЕКТРОННИЙ ДОКУМЕНТООБІГ: ІННОВАЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ

T. Trofimuk-Kyrylova

ELECTRONIC DOCUMENT FLOW: INNOVATIONS AND PERSPECTIVE DIRECTIONS OF DEVELOPMENT

Організація документообігу передбачає раціональний рух документів в установі з моменту їх створення або отримання і до завершення виконання або відправлення. У сучасному світі ефективний обіг документів в установі є ключовим елементом її успішного управління та функціонування. Забезпечення швидкого, точного та безпечного обміну даними всередині організації та за її межами визначається не тільки продуктивністю внутрішніх процесів, але й здатністю установи адаптуватися до конкурентних умов, ефективно реагувати на сучасні виклики такі, наприклад, як постійне зростання обсягів інформації, забезпечення її збереженості та захисту в умовах війни та кіберзагроз тощо.

Необхідність автоматизації ділових процесів вже давно не викликає сумнів у керівників багатьох як світових, так і українських компаній. На сьогодні тенденція стрімкого зростання кількості установ, які впроваджують у свою діяльність системи електронного документообігу (СЕД), оскільки їх використання має ряд переваг, зокрема: швидкий обмін документами та зменшення часу на їх обробку; скорочення витрат на папір, друк і зберігання документів; легкий доступ до документів та контроль над їхнім рухом; надійне і зручне зберігання та архівування документів, що спрощує їх подальше використання й пошук.

Прийняття ще в 2003 р. Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг» засвідчило розуміння державою важливості переходу на таку форму ведення документаційних процесів в Україні та необхідності закріплення на законодавчому рівні визначення таких понять, як «електронний документ», «електронний документообіг», основних організаційно-правових засад електронного документообігу та використання електронних документів. Дефініцію «електронний документообіг» цей нормативно-правовий акт визначає як «сукупність процесів створення, оброблення, відправлення, передавання, одержання, зберігання, використання та знищення електронних документів, які виконуються із застосуванням перевірки цілісності та у разі необхідності з підтвердженням факту одержання таких документів».

Електронний документообіг динамічно розвивається, адже розробка та впровадження інновацій постійно змінюють та вдосконалюють його. Згідно з міжнародними стандартами поняття «інновація» трактується як кінцевий результат інноваційної діяльності, у вигляді нового або покращеного продукту, введеного на ринок; нового або удосконаленого технологічного процесу, що застосовується в практичній діяльності чи у новому підході до соціальних послуг. До прикладу, такі інновації, як штучний інтелект, хмарні, блокчейн і мобільні технології, перепрофільовують уявлення про те, як організації взаємодіють з документами, сприяючи зростанню їх продуктивності, зменшенню витрат та підвищенню безпеки обробки інформації.

Сьогодні одним із ключових трендів є розвиток штучного інтелекту та машинного навчання. Системи штучного інтелекту можуть суттєво спростити та автоматизувати процес обробки електронних документів (класифікація документів, збір даних та їх аналіз за заданими параметрами, ухвалення рішень на основі великих обсягів даних тощо), допомогти виявляти та усувати помилки.

Не менш актуальним для електронного документообігу, що вже має практичне застосування, є використання хмарних технологій, зокрема для обробки та зберігання документів установ. До основних переваг застосування таких технологій можна віднести наступне: доступність (можливість доступу до даних з будь-якого місця світу, де є інтернет з'єднання); швидке впровадження (організаціям не потрібно купувати фізичне обладнання, налаштовувати сервери тощо), економія коштів (скорочення витрат на обслуговування ІТ-інфраструктури організації, адже не потрібно турбуватися про встановлення серверного програмного забезпечення, його обслуговування та модернізацію, резервування даних і захист інформації тощо); гнучкість та масштабованість (хмарні рішення здатні швидко адаптуватися до запитів і змін, які можуть відбуватися в установах, надаючи їм можливість збільшення або ж зменшення пакету послуг залежно від потреб); автоматичне оновлення (програмне забезпечення регулярно оновлюється без необхідності участі співробітників компанії); безпека (багато провайдерів хмарних сервісів зазвичай прикладають значні зусилля для забезпечення безпеки даних, включаючи шифрування, автентифікацію та інші заходи).

У майбутньому очікується широке використання електронного документообігу блокчейн-технології, яка являє собою розподілену та децентралізовану систему. Блокчейн — це розподілена база даних, де кожна транзакція або запис зберігається у вигляді блоків, що пов'язані між собою криптографічними методами і зв'язані в ланцюжок. Ця технологія запобігає підробці даних, оскільки вони зберігаються у вигляді ланцюжка блоків (звідси і назва — blockchain) і кожен новий блок підтверджує інформацію у всіх попередніх блоках. Також інформація про операції доступна всім учасникам системи і автоматично оновлюється при внесенні будь-яких змін. Таким чином, використання блокчейн-технології в електронному документообігу може забезпечити додаткову безпеку та надійність електронних документів, роблячи практично неможливими їх підробку або викрадення, а також дозволити відстежувати історію змін у документах, спрощуючи їх аудит.

Інший перспективний напрям — це розвиток мобільних додатків для управління системами електронного документообігу. За допомогою мобільних технологій працівники зможуть зручно отримувати доступ до документів та виконувати операції з ними з будь-якого місця і в будь-який час. Ці технології дозволяють ще

більше економити час, адже пришвидшують процеси оформлення, підписання, перегляду документів, надають можливість їх термінового надсилання іншим співробітникам та партнерам без прив'язки до робочого місця, що, безумовно, є важливим у сучасних українських умовах — в умовах війни, та підвищує швидкість й ефективність співпраці та прийняття рішень.

Отже, на сьогодні впровадження інновацій у процеси документообігу є надзвичайно актуальним питанням для багатьох установ, адже це впливає на успішність та ефективність їхньої діяльності. Протягом останніх років спостерігається швидкий розвиток сфери електронного документообігу, що зумовлено постійними інноваціями та технологічними змінами. Однак, навіть нині електронний документообіг ще не досяг піку свого розвитку, і перед ним безліч перспективних напрямів для удосконалення, зокрема це використання штучного інтелекту, застосування блокчейн, хмарних і мобільних технологій та інших інновацій.

О. Вдовіна

МЕДІАКОМУНІКАЦІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

О. Vdovina

MEDIA COMMUNICATIONS IN CONDITIONS OF MARTIAL LAW

Медіакомунікація — процес передавання інформації, ідей, поглядів та значень за допомогою різних медіазасобів. Сам термін утворений шляхом злиття двох слів латинського походження: медіа (від лат. *medium* — засіб, спосіб) та комунікація (від лат. *communicatio* — спілкування, передавання інформації). Дослівно це поняття можна перекласти як «спілкування за допомогою засобів, способів, через засоби». Медіакомунікації включають передавання інформації як через традиційні (телебачення, радіо, журнали), так і через нові медіа — Інтернет, соціальні мережі, відеохостинги, блоги, підкасти тощо.

Відмінною ознакою медіакомунікацій є включення не лише процесу передавання інформації, але й сприйняття, обробки та реакції на неї цільової аудиторії. Явище медіакомунікації — складний процес взаємодії між виробниками медіаконтенту (журналістами, редакторами, студіями з продукції контенту) та споживачами інформації.

Складовими елементами медіакомунікації є: емітент (джерело інформації, яке створює та поширює медіаконтент); повідомлення (сама інформація, яку передають через медіа); канали (засоби, за допомогою яких передається повідомлення ЗМІ, Інтернет тощо); аудиторія (люди або групи, які сприймають та реагують на медіаконтент); зворотний зв'язок (взаємодія аудиторії з емітентом, у якій споживачі інформації можуть висловлювати свої думки, погляди та реакції на інформацію).

Медіакомунікації відіграють важливу роль у формуванні культурного розвитку та мобілізації суспільства, у впливі на громадську думку. В умовах воєнного стану (особливого правового режиму, що вводиться в Україні або в окремих її місцевостях у разі збройної агресії чи загрози нападу, небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності) медіакомунікації набувають виняткового значення, адже відіграють важливу роль у формуванні суспільної свідомості, мобілізації громадян та управлінні інформаційними потоками.